

2023 m. balandžio 20 d. Ustavno sodišče Republike Slovenije (Slovėnija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje INTERZERO Trajnostne rešitve za svet brez odpadkov d.o.o., Interzero Circular Solutions Europe GmbH ir kt. / Državni zbor Republike Slovenije

(Byla C-254/23, Interzero ir kt.)

(2023/C 252/32)

Proceso kalba: slovėnų

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas

Ustavno sodišče Republike Slovenije

Šalys pagrindinėje byloje

Prašymo patikrinti konstitucingumą pareiškėjai: INTERZERO Trajnostne rešitve za svet brez odpadkov d.o.o., Interzero Circular Solutions Europe GmbH ir kt.

Kita proceso šalis: Državni zbor Republike Slovenije

Prejudiciniai klausimai

1. Ar įmone, kuriai pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalyje (atsižvelgiant į SESV 14 straipsnį, Protokolą Nr. 26 dėl bendrus interesus tenkinančių paslaugų, taip pat 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas 8 ir 8a straipsnius⁽¹⁾), galima laikyti juridinį asmenį, kuris turi išimtinę teisę Slovėnijos Respublikos teritorijoje užsiimti kolektyvinio didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimų dėl tos pačios rūšies produktų vykdymo veikla, kai ta veikla apima:

- sutarčių su tam tikrų produktų gamintojais, pagal kurias pastarieji patiki šiam juridiniam asmeniui užduotį jų vardu užtikrinti tinkamą šių produktų atliekų tvarkymą, sudarymą;
- atliekų surinkimo ir apdorojimo sistemos organizavimą (sutarčių su komercinėmis įmonėmis, kurios organizacijos vardu surenka ir tinkamai apdoroja visas surinktas atliekas, susidariusias dėl produktų, dėl kurių taikoma didesnė gamintojo atsakomybė, sudarymą), ir
- produktų, dėl kurių taikoma didesnė gamintojo atsakomybė ir kurie pateikiami Slovėnijos Respublikos rinkai, registro tvarkymą, taip pat surinktų ir apdorotų atliekų, susidariusių dėl produktų, dėl kurių taikoma didesnė gamintojo atsakomybė, registro tvarkymą ir šių duomenų perdavimą ministerijai,

ir kai tas juridinis asmuo, vykdydamas šią veiklą, privalo sudaryti sutartis tiek su gamintojais, kuriems tenka pareiga taikyti didesnę gamintojo atsakomybę, tiek su komercinėmis bendrovėmis, kurios vykdys atliekų surinkimą ir apdorojimą?

2. Ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 ir 17 straipsnius, SESV 49, 56 ir 106 straipsnius, 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje⁽²⁾ ir 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas 8 ir 8a straipsnius reikia aiškinti taip: pagal juos draudžiami teisės aktai, kuriuose numatoma, kad užsiimti kolektyvinio didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimų dėl tos pačios rūšies produktų vykdymo veikla valstybės narės teritorijoje gali tik vienas juridinis asmuo ir tik nesiekdamas pelno, o tai reiškia, kad pajamos turi nevirsti faktinių kolektyviai vykdant didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimus patirtų išlaidų ir kad šis juridinis asmuo turi naudoti pelną tik kolektyvinio didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimų vykdymo veiklai ir priemonėms įgyvendinti?

3. Jei į antrąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnį, SESV 49, 56 ir 106 straipsnius, teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principus bei 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas 8 ir 8a straipsnius reikia aiškinti taip: pagal juos draudžiami teisės aktai, kuriais valstybė narė keičia kolektyvinio didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimų dėl tos pačios rūšies produktų vykdymo veiklą, ją pertvarkydama iš reguliuojamos, į rinką orientuotos, pelningos veiklos, kurią vykdo keli ūkio subjektai, į veiklą, kurią turi teisę vykdyti tik viena organizacija ir kuri turi būti vykdoma nesiekiant pelno, kaip tai suprantama pagal antrą klausimą?
4. Ar trečiajame klausime nurodytas Europos Sąjungos teisės nuostatas reikia aiškinti taip: pagal jas draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos, įsigaliojus naujam kolektyvinio didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimų vykdymo teisiniam reguliavimui, pagal įstatymą (*ex lege*) į individualius santykius kišamasi taip, kad nustoja galioti visos sutartys, sudarytos tarp ūkio subjektų, kurie pagal ankstesnes taisykles kolektyviai vykdė didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimus, ir gamintojų, kuriems taikomi didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimai, taip pat tarp ūkio subjektų, kurie pagal ankstesnes taisykles kolektyviai vykdė didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimus, ir ūkio subjektų, kurie rinko ir tvarkė atliekas, susidariusias dėl produktų, dėl kurių turi būti kolektyviai vykdomi didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimai?
5. Ar teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principus reikia aiškinti taip: įstatymų leidėjas, priimdamas trečiame ir ketvirtame klausimuose aprašytą naują teisinę sistemą, turi nustatyti pereinamąjį laikotarpį ir (arba) kompensavimo sistemą? Jei atsakymas teigiamas, kokie kriterijai turi būti tenkinami, kad pereinamasis laikotarpis arba kompensavimo sistema būtų laikomi pagrįstais?
6. Ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnį, SESV 49, 56 ir 106 straipsnius, 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje ir 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas 8 ir 8a straipsnius reikia aiškinti taip: pagal juos draudžiami teisės aktai, kuriais numatoma, kad gamintojams, kuriems taikomi didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimai, ir kurie pateikia rinkai 51 % tos pačios rūšies produktų, dėl kurių taikomi didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimai, privalo įsteigti juridinį asmenį, kuriam patiktų kolektyviai vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimus, ir pagal kuriuos tos pačios rūšies produktų gamintojai, galimo leidimo panaikinimo atveju, privalo vėl įsteigti tokį juridinį asmenį, ar minėtas Sąjungos teisės nuostatas reikia aiškinti taip: pagal jas draudžiama taisyklė, pagal kurią tik gamintojai gali turėti šio juridinio asmens akcijų?
7. Ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnį, SESV 49, 56 ir 106 straipsnius, 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje ir 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas 8 ir 8a straipsnius reikia aiškinti taip: pagal juos draudžiami teisės aktai, pagal kuriuos gamintojai, kuriems priklauso juridinio asmens, kolektyviai vykdančio didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimus, akcijų dalis, negali būti asmenimis, tame juridiniame asmenyje vykdančiais atliekų, susidariusių dėl produktų, dėl kurių taikomi didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimai, surinkimą ar apdorojimą?
8. Ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnį, SESV 49, 56 ir 106 straipsnius, 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje ir 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas 8 ir 8a straipsnius reikia aiškinti taip: pagal juos draudžiami teisės aktai, pagal kuriuos gamintojas, kuriam priklauso juridinio asmens, kolektyviai vykdančio didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimus, akcijų dalis, ir juridinis asmuo, kolektyviai vykdančias didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimus, negali

— turėti tiesioginių ar netiesioginių kapitalo ryšių su asmeniu, vykdančiu atliekų, susidariusių dėl produktų, dėl kurių taikomi didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimai, surinkimą ar apdorojimą juridiniame asmenyje, kolektyviai vykdančiame didesnės gamintojo atsakomybės įsipareigojimus, arba turėti valdymo ar kontrolės teisių tame juridiniame asmenyje;

— turėti kapitalo ryšių arba šeimyninių ryšių su asmeniu, kuris turi arba kontroliuoja balsavimo teises ankstesnėje įtraukoje nurodyto juridinio asmens valdymo ar priežiūros organe, arba su to juridinio asmens atstovu?

9. Ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnį, SESV 49, 56 ir 106 straipsnius, 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje ir 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinamosios, kurias direktyvas 8 ir 8a straipsnius reikia aiškinti taip: pagal juos draudžiami teisės aktai, pagal kuriuos septintame ir aštuntame klausimuose nurodyti apribojimai taip pat taikomi kiekvienam juridinio asmens, kolektyviai vykdančio didesnės gamintojo atsakomybės išpareigojimus, administracijos organo nariui, to juridinio asmens priežiūros organo nariui arba to juridinio asmens atstovui?
10. Ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnį ir SESV 49 bei 56 straipsnius reikia aiškinti taip: pagal juos draudžiami teisės aktai, pagal kuriuos gamintojai, kuriems taikomi didesnės gamintojo atsakomybės išpareigojimai ir kurie teikia rinkai namų ūkio reikmėms skirtus produktus, be jokių išimčių privalo sudaryti sutartį, kuria jie paveda jiems tenkančius didesnės gamintojo atsakomybės išpareigojimus vykdyti juridiniam asmeniui, turinčiam teisę kolektyviai vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės išpareigojimus?

(¹) OL L 312, 2008, p. 3.

(²) OL L 376, 2006, p. 36.

2023 m. balandžio 25 d. Okrazhen sad – Sliven (Bulgarija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš DM, AV, WO, AQ

(Byla C-265/23, Volieva (¹))

(2023/C 252/33)

Proceso kalba: bulgarų

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas

Okrazhen sad – Sliven

Baudžiamoji byla prieš

DM, AV, WO, AQ

Prejudiciniai klausimai

1. Ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnis, siejamas su 47 straipsniu, 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/841/TVR (²) dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu 4 straipsnis ir Europos Sąjungos sutarties 19 straipsnio 1 dalies trečias sakiny, kalbant apie baudžiamąsias bylas dėl veikų, patenkančių į Sąjungos teisės taikymo sritį, turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kaip antai įtvirtintosios Baudžiamojo proceso kodekso (iš dalies pakeista redakcija, paskelbta *Darzhaven vestnik* (Oficialusis leidinys) Nr. 63/2017, įsigaliojusi 2017 m. lapkričio 5 d.) XXVI skyriuje, kuriomis panaikinama kaltinamojo teisė į tai, kad baudžiamoji byla jam būtų nutraukta, jeigu ši teisė atsirado galiojant įstatymui, kuriame tokia galimybė buvo numatyta, bet dėl teismo klaidos ji buvo konstatuota tik panaikinus tą įstatymą?
2. Kokios konkrečiai Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje numatytos veiksmingos teisinės gynybos priemonės turėtų būti užtikrinamos tokiam kaltinamajam, visų pirma ar nacionalinis teismas turi apskritai nutraukti tokiam kaltinamajam baudžiamąją bylą, jeigu anksčiau bylą nagrinėjusio teismo kolegija to nepadarė, nors bylos nutraukimo sąlygos pagal tuo metu galiojusį nacionalinį įstatymą buvo tenkinamos?

(¹) Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

(²) OL L 300, 2008, p. 42.